

TRONDHEIM KOMMUNE
Tråanten tjjelte

Ranheimsfjæra barnehage

ÅRSPLAN 2026 – 2028

“

*Sammen skaper
vi det gode liv i
Ranheimsfjæra*

Innhold

Innledning.....	4	Personalsamarbeid – kollegial læring.....	31
Demokrati	5	Oppstart og overganger.....	33
Rommet som den 3. pedagog	8	Oppstart i barnehagen	33
Lek	10	Overganger mellom fløyer	33
100-språklighet	12	Overgang til skole	34
Språk	15	Foreldredeltagelse og samarbeid	35
Rom for barns fortellinger	18	FAU og Samarbeidsutvalg (SU)	36
Tegning	20	Foreldrerådet og Foreldrenes	
Hverdagslivet i barnehagen.....	24	Arbeidsutvalg (FAU)	36
Prosjekterende arbeidsmåte	27	Våre overordnede styringsdokumenter	38
Vurdering/evaluering	29		

Innledning

I Ranheimsfjæra barnehage har vi visjonen
– «Sammen skaper vi det gode liv i
Ranheimsfjæra».

Vi ønsker å skape en barnehage der alle får
oppleve å ha sin plass, en barnehage som
bobler av glede og humor og der barn, foreldre
og personale føler tilhørighet. Alle skal få kjenne
på at her hører vi til. Å få tid, rom og lyst til å
være med og bidra til glede for hverandre!

Vi vil at barna skal oppleve å få være en del
av fellesskapet. Kjenne på kroppen at de har
betydning for hverandre, og at barna skal
utvikle en tro på det vi kan få til SAMMEN.

Demokrati

Vi lever i en uforutsigbar og til dels utrygg verden, der ulike politiske retninger kanskje trekker oss mer fra hverandre enn de virker samlende. I Ranheimsfjæra tenker vi at barn, foreldre og personale skal ha mulighet til å virke SAMMEN i en kompleks helhet der vi vil skape gode, varme og meningsfylte dager.

I hverdagsliv, lek og aktiviteter gjør barna erfaringer gjennom å være i relasjon med hverandre. Erfaringer som barna tar med seg og gjør til sitt eget. På hvilken måte kan VI (barn, foreldre og personale) bidra til å skape et fellesskap som er trygt og godt og der vi bryr oss om hverandre og de omgivelsene barna vokser opp i?

«Tidligere ble vi født inn i fellesskapet og måtte kjempe for å bli et individ, i dag blir vi født som individer, men må kjempe for en plass i fellesskapet»

(Stein Saks Papir, Strategidokument for sterke barnefellesskap, Trondheim kommune, 2024)

For oss handler demokrati om alt fra å løse konflikter til å bry seg om hverandre, dele meninger og erfaringer, overraske og overraskes av og sammen med hverandre. Barna skal få oppleve å høre til og være en aktiv deltaker i sitt eget og de andres hverdagsliv.

Både lokalt planverk og strategiplaner; Rammeplan, Barnehageloven og FN's barnekonvensjon understreker at demokratiske prinsipper skal være fokus for det pedagogiske arbeidet i barnehagen. I de kommende årene ønsker vi å fokusere på de demokratiske prinsippene.

Vi vil...

- gi barna mulighet til å bry seg om, støtte og hjelpe hverandre
- at barna skal kunne dele meninger og erfaringer
- støtte og veilede barna i å løse konflikter
- at barn skal oppleve at mangfold er en ressurs og berikelse

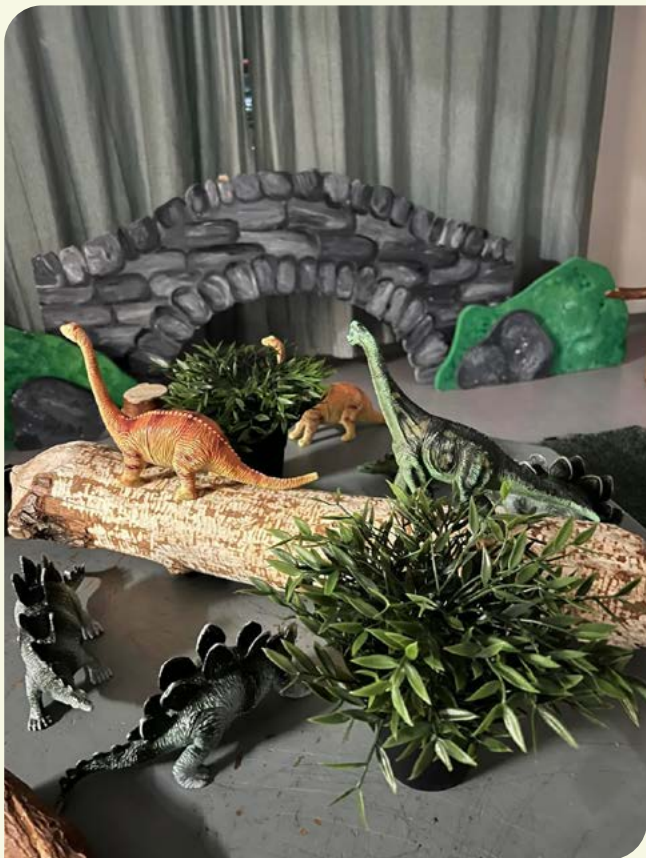
Rommet som den 3. pedagog

Det fysiske læringsmiljøet kan fremme eller hemme kreativitet og lek. Ulike aldersgrupper krever ulike former for tilrettelegging.

De GODE møteplassene INVITERER INN til samspill og lek. I små grupper kan barna samles OM oppgaver og løse problemstillinger de er opptatte av. En god møteplass er på et begrenset område, der det likevel er både innsyn og utsyn. Materiellet er lett tilgjengelig. Det kan være satt opp en «installasjon» til inspirasjon, eller lagt frem materiell som er systematisert og ordnet. Det er barna sin oppgave å utfordre systemet gjennom å konstruere nye system, eller skape sine egne fortellinger med det materiellet som finnes tilgjengelig.

Barna gir pedagogene kontinuerlige tilbakemeldinger om hvordan miljøet rundt dem fungerer. Når møteplassene oppleves som meningsfulle, finner barna ro og mulighet til fordypning og forskning. Barna kan leke, samarbeide og de demokratiske prinsippene får gode utviklingsmuligheter.

Det er pedagogenes ansvar å utvikle møteplasser som barna opplever som relevante. Møteplassene skal utarbeides på grunnlag av pedagogisk dokumentasjon.

Vi skal jobbe med...

- å videreutvikle det fysiske læringsmiljøet
- iscenesette komplekse og innholdsrike møteplasser både ute og inne
- å styrke felles kompetanse ift pedagogisk dokumentasjon for å utvikle varierte møteplasser

Lek

Gjennom leken får barna utforske sin fantasi, utfolde sin kreativitet og bearbeide inntrykk fra hverdagen. Leken gir glede, mening og samhørighet, og den bidrar til at barna utvikler en forståelse av seg selv og verden rundt dem. Barnehagen tilrettelegger for rike lekemiljøer og god tid til lek, fordi vi vet at barns behov for lek er viktig.

Det er gjennom leken barna får være barn i fritt samspill med andre. De opplever mestring og drivkraften er indre motivert. Det er barnehagens viktigste rolle å gi barna rom til å finne seg selv i og gjennom uforstyrret og uorganisert lek.

Gjennom barnas lek kan også pedagogene bli kjent med hvilke interesser barna har, og kan møte disse gjennom å tilpasse det fysiske

læringsmiljøet. På den måten kan barna fordype seg i variert aktivitet basert på indre motivert lek.

Noen barn trenger ekstra støtte for å engasjere seg i leken. Det kan være utfordrende å finne sin plass i gruppa, og barna skal få veiledning og støtte slik at de kan ha en aktiv og trygg rolle i lek.

Vi skal...

- legge til rette for den gode leken både ute og inne
- tilrettelegge for at alle barn har like muligheter til å delta i lek
- utvikle møteplasser basert på pedagogisk dokumentasjon utifra leketema i de ulike barnegruppene

100-språkighet

100-språkighet handler om å gi barna muligheter til å kommunisere og å være i samspill med HELE seg. Gjøre seg et vidt spekter av erfaringer med en stor variasjon av materiell og verktøy – fordi ulikt materiell kommuniserer på ulike måter sammen med og for barna.

I Ranheimsfjæra vil vi jobbe videre med å videreutvikle hvilke type materiell vi tilfører barnas lek og aktivitet. Vi er nysgjerrige på, å hente inn mer av det ikke-definerte gjenbruksmateriellet og naturmateriellet, noe som beriker barnas kreative lek.

En stubbe, en stein, et skall eller en pinne kan være «hva som helst» i barnas lek.

Når en stein kan være et troll, en bil eller en bilje, gir det barna et utall av muligheter. Barna blir nysgjerrige på hverandre, og sammen skaper de sine helt egne fortellinger med det materiellet de har til rådighet! Nysgjerrigheten sprer glede og entusiasme og gir barna motivasjon til å skape mer og mer!

Barna skal få anledning til å møte materiellet igjen og igjen. En ettåring vil forske på leire på en annen måte enn både en 3-åring og en 5-åring. De tar med seg sine erfaringer og utvider sin forståelse for hvordan materialet kan benyttes.

Vi skal...

- tilby barna et mangfold av materiell som gir barna mulighet til å fortelle sine historier
- gi barna tid og rom til å erfare hvordan ulike verktøy kan brukes

Språk

Språk i barnehagen er omfattende, variert og komplekst. Språk handler kort sagt om mulighetene vi har til å forholde oss til hverandre på. I barnehagen må vi være bevisst på alle måter vi kommuniserer på, både det verbale og nonverbale språket. Det handler om å forsøke å forstå barna, og å gi dem alle nødvendige forutsetninger for å kommunisere seg imellom, og med omgivelsene.

For mange barn kan visuell støtte gi både en «formidlingskanal», forsterke språket og skape en nødvendig forutsigbarhet i livet. Barnehagen bruker ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon) på alle fløyer. Alle barna forsker på hvordan sine språklige uttrykk virker på omgivelsene.

Personalet er med på å forsterke de språklige uttrykkene. Vi jobber aktivt med den språklige og kommunikative utviklingen, ved å benevne, ha øyekontakt, kroppsspråk, tonefall og tegn til tale. Vi vil jobbe aktivt med å tilby barnelitteratur, rim og regler, og vi bruker biblioteket regelmessig.

“

«Bøker trenger barns fantasi, det er sant. Men det er enda mer sant at barnas fantasi har behov for bøker for å kunne leve uten bøker»

(Astrid Lindgren)

Vi skal jobbe med...

- å bevisstgjøre oss på hvilken måte vi kan bidra til en rik språklig utvikling hos alle barn
- å gi barna erfaring med bøker, historier, rim og regler, lotto og språkglede
- gjøre bevisste valg i forhold til ASK - tilgjengelig for alle, samtidig som vi er bevisste hvilken måte ASK presenteres
- å støtte barna i å kommunisere på ulike måter og gjennom ulikt materiell

Rom for barns fortellinger

Barnehagen er aktiv deltaker i det faglige nettverket «BARN & Rom – barnehagens pedagogiske læringsmiljø» i Trondheim kommune. Nettverket har fokus på det fysiske læringsmiljøet sin betydning, og hvordan vi kan arbeide med å videreutvikle rommet som «den 3. pedagog».

Rammeplanen sier:

«Barn skal ha tilgang til rom og materialer som støtter opp om deres lekende og utforskende uttrykksformer»

Arbeidstittelen for prosjektarbeidet i nettverket barnehageåret 2024–2026 er «Rom for barns fortellinger». Barn forteller med hele seg, og det er vår oppgave å lytte ut barna og forsøke å forstå fortellingene barna formidler. Vi skal videreutvikle møteplasser både ute og inne i tråd med Rammeplanens fagområder og med utgangspunkt i det vi ser rører seg i barnegruppen.

Vi skal...

- være aktivt lyttende pedagoger som støtter og undrer oss sammen med barna
- se etter barns styrker og interesser
- gi barna mulighet til å samles SAMMEN OM materialene og aktivitetene/leken

Tegning

Tegning er én måte for barna å fortelle historiene sine på. For at tegning skal bli et aktivt fortellerspråk trenger barna ulikt materiell. En kullstift og en svart tusj støtter trolig barna i å fortelle helt ulike historier.

Store runde ark eller lange smale papp-biter, skaper rammer for andre historier. Vi vil være nysgjerrige på hvordan tegnemateriellet og måten vi legger til rette for tegneaktiviteter, skaper rom for barnas fortellertrang.

Vi ved Ranheimsfjæra ønsker å ha et spesielt fokus på tegning som kommunikasjonsform i årene som kommer:

Sjøsterna vil gi barna sine første erfaringer med en stor variasjon av tegneverktøy.

Fjæra vil arbeide med å utarbeide en fast møteplass for tegning.

Korallen vil videreutvikle de to etablerte møteplassene for tegning.

Felles for alle fløyene er fokus på å øke kompetansen hos personalet på hvilken rolle pedagogene kan ha når barn tegner.

Vi skal...

- forske på hvordan ulikt tegnemateriell legger til rette for barnas fortellertrang
- gjøre oss kjent med hvilket tegnemateriell som «snakker med» de ulike barna

Hverdagslivet i barnehagen

Hverdagslivet, rutinene og overgangene gir barna tydelige forventninger, men også den nødvendige tryggheten de trenger for å ha gode barnehagedager. Barna må forholde seg til aldersadekvate og praktiske hverdagsoppgaver. Feile, prøve og øve på nytt, for så å mestre. På den måten bidrar barnehagen til å forsterke ROBUSTHET i gruppa og hos enkeltindividene. Gjennom hverdagslivet gjør barna de første erfaringene i forhold til demokratiske prinsipper, fordi barna kan hjelpe, støtte og utfordre hverandre i hverdagslivet.

I Ranheimsfjæra barnehage skal hverdagslivet preges av forutsigbarhet for barn og personale. Gjennom å skape forutsigbare rutiner gir vi barna trygghet til å frigjøre energi til lek og samspill, og å sette dem i posisjon til å takle de utfordringene og gledene som hverdagslivet gir.

Rutinene gjennom barnehagedagen gir barna mulighet til å skaffe seg nyttige erfaringer som har overføringsverdi til livet generelt, og til opplevelsen av livsmestring. En ettåring som vet hvor matboksen skal ligge, en 3-åring som kan finne hvileplassen sin selv, eller en 5-åring som kan få hjelp av kompisen til å trekke strikken på dressen under støvlene.

En vesentlig del av barnehagehverdagen handler om overganger. Overgangssituasjonene kan i verste fall skape uoversiktlige dager, eller i beste fall forutsigbarhet og trygghet. Ulike aldersgrupper krever ulike former for system i overgangssituasjonene.

Vi skal...

- jobbe systematisk med forutsigbare rutiner og overganger på alle fløyer, med en bevissthet i forhold til progresjon og forventninger til ulike aldersgrupper
- forsterke empati og nestekjærlighet gjennom hverdagsaktiviteter
- ha fokus på «la mæ få klar det sjøl», sammen med andre
- at hverdagsaktivitetene skal legge til rette for glede, humor og mestring

Prosjekterende arbeidsmåte

Vi tenker at barn er nysgjerrige og lærelystne av natur, og det er vår rolle som pedagoger å møte denne nysgjerrigheten med ærbødighet og delt nysgjerrighet! Det handler ikke om å være den som sitter med svarene, men gi barna muligheter til å undre seg sammen med hverandre. Barna skal få mulighet til å prøve å finne ut av det de tenker, opplever og erfarer i et miljø som stiller spørsmål istedenfor å gi svar.

En prosjekterende arbeidsmåte gir barna rom til å være undrende og forskende. Barna stiller 1000 spørsmål gjennom en dag, men er de alltid ute etter et svar? Om vi svarer med et spørsmål tilbake, legger vi til rette for at barna selv kan forske, prøve ut, samarbeide, teste og finne frem til svarene ut ifra deres eget ståsted. Barna får testet ut sine egne teorier og meninger. Noen ganger blir de enige, andre ganger ikke.

Da kan vi sammen velge å forske videre, eller legge teoriene til side og hente dem frem igjen senere.

Vi skal...

- jobbe aktivt for å videreutvikle vår kompetanse med prosjekterende arbeidsmåter
- styrke vår egen bevissthet rundt progresjon og hvilket materiell vi tilbyr de ulike aldersgruppene
- øve oss på å være lyttende, stille spørsmål og undre oss sammen med barna

Vurdering/evaluering

Vi bruker pedagogisk dokumentasjon for å skaffe oss innsikt i «det levde livet» og dermed kunne evaluere og vurdere det pedagogiske arbeidet. Vi vil bevisstgjøre oss hvordan barna trives, hvilke relasjoner de har og hvordan de vokser og utvikler seg i barnehagen. Pedagogisk dokumentasjon er et arbeidsverktøy der vi kan reflektere ut i fra konkrete hendelser i hverdagslivet og fordype oss i faglitteratur. Pedagogisk dokumentasjon gir oss mulighet til å evaluere virksomheten og å planlegge for nye aktiviteter.

Hvilke strategier barna bruker når de bygger et slott, eller lager en kake i sandkassa? Hvordan starter de opp og hvordan avslutter en lek, hvordan etablerer gruppene seg, hva leker de og hvordan? På hvilken måte samarbeider de og hva er de opptatte av? Hvordan tar barna

med seg erfaringer fra livet sitt inn i leken i barnehagen? Hvordan kan vi forstå barna, og hvordan kan vi møte barna med respekt, omsorg og empati? Hvordan kan vi gi barna mestringsopplevelser og støtte barna i å skape mening?

Hver fløy som utarbeider sine «Tilbakeblikk» er også et ledd i evalueringsarbeidet og sendes ut til alle foreldre. Gjennom Tilbakeblikket synliggjør vi utførelsen av kravene fra overordnet planverk og synliggjør våre fokusområder.

Planleggingsdager og personalmøter inneholder både evalueringsarbeid og planarbeid, ofte ser vi da på de store linjene og flytter blikket ut over hva som skjer på hver enkelt gruppe og hver enkelt fløy.

Vi skal...

- øke personalets kompetanse og ferdigheter med pedagogisk dokumentasjon som arbeidsmetode for planlegging, gjennomføring og evaluering.
- øve på felles refleksjon for å løfte det pedagogiske arbeidet videre fremover.
- være pedagoger som skal øve oss på å være åpen, tørre å dele, spørre og utfordre hverandre
- bevisstgjøre oss hvilke valg vi gjør i det pedagogiske arbeidet

Personalsamarbeid – kollegial læring

På lik linje med arbeidet i barnegruppene er demokratiske prinsipper, arbeid i grupper, prosjektorienterte arbeidsmetoder og å videreutvikle en rik og mangfoldig delingskultur viktig for oss i personalet. Vi vil lære av og med hverandre!

Vi ønsker å jobbe med hvilke strategier vi kan ha for læringsspredning. Hvordan kan vi etablere en delingskultur der vi gjennom å reflektere i fellesskap kan skape endring og utvikling? Hvilken formell og uformell kompetanse vi har «på huset»? Hvordan kan vi bruke vår felles kompetanse til glede og nytte for barn og personale i hele barnehagen?

Vi skal...

- øve på å reflektere sammen, gjennom å dele erfaringer og sette refleksjonene i lys av faglitteratur
- øve på å utarbeide prosjektvegger som synliggjør arbeidet på fløya gjennom et barnehageår

Oppstart og overganger

Oppstart i barnehagen

I Ranheimsfjæra barnehage jobber vi med foreldreaktiv oppstart og trygghets sirkelen er viktig for oss.

Å begynne i barnehagen er en milepæl for både barn og foreldre. For at denne overgangen skal bli så god som mulig, trenger barnet foreldrenes trygghet og støtte. Barna trenger at foreldre og personalet samarbeider slik at overgangen blir så smidig som mulig.

En god tilvenning der barnet får tid og mulighet til å gjøre seg kjent, sammen med foreldrene vil fremme trygge små barn som kan trives, leke, utforske og lære i barnehagen.

Overganger mellom fløyer

Vi jobber aktivt med å trygge overgangen mellom de ulike fløyene. Ved behov blir våren benyttet til å besøke den nye fløya. I juni gjennomfører vi en «overgangsuke» der barna blir kjent med den nye fløya. Det er kjent personale med i overgangen. Målet er at det skal være trygt og spennende å møte de nye utfordringene som kommer ved å starte på en ny fløy.

Vi vil at overgang fra en fløy til den neste skal være fleksibel. Noen barn kan ha glede og nytte av å gå over til ny fløy i løpet av et barnehageår. Det kan gi mulighet for nye vennskap, og et lekemateriell og miljø som er bedre tilpasset barnas behov. Vi ønsker å trygge foreldre i overgangen, og tilrettelegge for felles foreldresamtaler fra Sjøstjerna til Fjæra.

Overgang til skole

Det siste året i barnehagen har en egenverdi. Å få lov til, og å eie å være de eldste i barnehagen. Ha noen oppgaver å se frem til som er forbeholdt de eldste.

Trondheim kommune har etablert en egen strategi for overgang til skole, med samarbeid mellom barnehage og skole gjennom det siste året i barnehagen.

Foreldredeltagelse og samarbeid

Vi ønsker å styrke samarbeidet med foreldrene for å skape helhet i barnas hverdag. I barnehagen er vi nysgjerrige på hvilken kompetanse som finnes i foreldregruppa og hvordan vi kan nytte den for å styrke fellesskapet. Kan vi i fellesskap se på flere muligheter for samarbeid og organisering av f.eks dugnadsarbeidet? Hvordan kan foreldrene engasjeres i innsamling av materiell og videreutvikling av møteplasser?

Hver fløy utarbeider «Tilbakeblikk» og som viser det pedagogiske arbeidet i måneden som har vært. Tilbakeblikket viser deler av «det levde livet», og skal gi foreldrene innsikt i hverdagslivet.

FAU og Samarbeidsutvalg (SU)

Foreldre og foresatte er vår viktigste samarbeidspartner for å kunne skape en god barnehage for alle barn. Samarbeidet har både uformell og formell karakter:

I det uformelle daglige møtet; når barn følges og hentes – er en fin arena for informasjons- og meningsutveksling som er viktig for å gjøre dagen god for barna.

I det formelle samarbeidet møtes vi til foreldresamtaler – ca. to ganger pr. år. Her har vi det enkelte barns trivsel og utvikling i fokus. I tillegg inviterer vi til foreldremøter to ganger pr. år. Vi har også et informasjonsmøte for nye foreldre på våren før de starter.

Foreldrerådet og Foreldrenes Arbeidsutvalg (FAU)

Foreldrerådet består av alle foreldre i barnehagen. FAU er representanter fra foreldre som skal fremme felles interesser og bidra til et godt barnehagemiljø. De tar ansvar for felles arrangement som eksempelvis julegrantenning, dugnader og sommerfest.

Samarbeidsutvalget er et rådgivende organ for enhetsleder, og skal behandle og gi råd i saker som vedrører enhetens kvalitet og innhold. Samarbeidsutvalget ved Ranheimsfjæra barnehage består av tre foreldrerepresentanter og tre ansattererepresentanter, i tillegg til enhetsleder

Vi ønsker å jobbe med...

- at foreldrene i større grad skal få mulighet til å aktivt engasjere seg i barnas hverdagsliv i barnehagen
- å inkludere foreldrene i refleksjon over «sammen skaper vi det gode liv» i barnehagen

Våre overordnede styringsdokumenter

Barnehageloven regulerer barnehagene i Norge. Loven gjelder for både private og offentlige barnehager, og skal først og fremst sikre barna et likeverdig, kvalitativt godt pedagogisk tilbud. Barnehageloven bestemmer at alle barnehager skal ha en årsplan.

Rammeplanen for barnehagen er en forskrift til barnehageloven og gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver. Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen gir også informasjon til foreldre, eier og tilsynsmyndighet.

Årsoppdrag for virksomhetsområdet barnehage inngår som en sentral del av den formelle virksomhetsstyringen. Kommunalsjefens tre prioriterte satsningsområder består av:

1. lærende organisasjon
2. helsefremmende arbeidsplass
3. inkluderende barnehagemiljø.

Årsoppdraget vårt ved Ranheimsfjæra barnehage er å videreutvikle «Barn – barn relasjon», og oppdraget til alle ansatte er: « Hva kan du gjøre for å sette barna oftere i relasjon med hverandre?

*Sammen skaper
vi det gode liv i
Ranheimsfjæra*

Trondheim kommune
Ranheimsfjæra barnehage
Postboks 2300 Sluppen
7004 Trondheim

www.trondheim.kommune.no

253861 • januar 2026
Layout og print: Pitch Studio AS & Skipnes AS

